

PIONIR

glasilo kolektiva gip pionir novo mesto

Leto XXVII

julij 1993

števila 2/241

JANI GABRIJELČIČ JE DOKTORIRAL

Naš dolgoletni sodelavec Jani Gabrijelčič, je v juliju, na ekonomski poslovni fakulteti v Mariboru, uspešno zagovarjal doktorsko disertacijo in si tako pridobil akademski naslov — doktor znanosti.

Ponosni smo še toliko bolj, ker je to na Dolenjskem prvi doktorski naslov s področja ekonomskih znanosti.

Jani Gabrijelčič, je tako v Pionirju, kjer je direktor službe za organizacijo in razvoj, kot tudi v mnogih slovenskih in tujih šolskih in drugih ustanovah, znan kot avtor projekta Pionireka — projekta v katerem imata prednostno mesto razvoj in kakovost dela.

V doktorski disertaciji z naslovom »Organizacijski razvoj kot vir nevidnega kapitala sodobnega podjetja«, je opredelil osnove na katerih je zgrajen sodoben organizacijski razvoj, njegovo vsebino in uporabnost. Dognanja v nalogi, kjer vidi kot izhodišče za ustvarjalnost predvsem človeka in njegovo potencialno ustvarjalno sposobnost, nenehno učenje, izobraževanje, dopolnjevanje in obnavljanje

znanja, prilagajanje spremembam, so po mnogih ocenah pomemben dosežek, ne le za avtorja, temveč tudi za naše podjetje in ekonomsko stroko nasploh.

Doktorska disertacija je nastajala v Pionirju in v bistvu za Pionir. O programu Pionireke, kateremu je avtor namenil posebno pozornost je bilo v našem glasilu že precej napisanega; o ostalih zanimivih spoznanjih kot so: sproščanje nevidnega kapitala sodobnega podjetja, ravnanje z delovnim časom, o zanimivih grafičnih prikazih sproščanja človeških sposobnosti, pa bomo še pisali.

Prav pa bi bilo, da bi Gabrijelčičevo doktorsko disertacijo objavili v celoti, kajti le s tem bi dosegli pravi namen; da bi se semena zasejana v teoriji razrasla v prakso in rodila plodno žetev.

Novemu doktorju znanosti, ki je med drugim tudi glavni urednik našega glasila, iskreno čestitamo.

Uredništvo

KAKO LASTNINITI PIONIR?

V podjetju nadaljujemo s pripravi za njegovo lastninsko preoblikovanje. Vsak dan je možno prebrati kakšen članek oziroma komentar na to temo. Večina piscev kritizira Zakon o lastninskem preoblikovanju podjetij, kakšnih novih pametnih rešitev pa ne ponujajo. Nekateri pisci se očitno bojijo kapitala tujcev, kot da Slovenija ne bi potrebovala svežega denarja, ki ga sama nima. Španskega hotelskega uslužbenca prav nič ne skrbi, da je hotel, v katerem je zaposlen, last npr. nemškega kapitalista, zadovoljen je, da ima stalno zaposlitev in solidno plačo. Pisci pogosto kritizirajo zakon, ki z razdelitvijo in notranjim odkupom delnic uvaja množično delničarstvo in navajajo, da mali delničarji ne bodo skrbeli za uspešno poslovanje podjetja, ampak predvsem za svoje plače. Ta očitke verjetno drži, vendar pa se je zakonodajalec z zadnjimi spremembami zakona odločil zaposlenim še olajšati lastninjenje podjetij.

Po novem je namreč pri notranjem odkupu povečan popust na nominalno vrednost delnic, ki sedaj znaša 50%. Podjetje lahko opravi interno razdelitev in notranji odkup delnic tudi na podlagi potrdil, ki jih podjetje lahko izda zaposlenim delavcem na podlagi neizplačanega dela neto osnovnih osebnih dohodkov, znižanih do ravni, ki jo določajo kolektivne pogodbe dejavnosti, za čas od sprejema kolektivne pogodbe do 1. januarja 1993.

Podjetje lahko izračuna vrednost svojega družbenega kapitala tudi na podlagi cenitve pooblaščenih cenilcev. Računa se, da bo tako izračunana vrednost podjetja nižja od cenitve po metodi neto vrednosti sredstev, ki je bila prej predpisana kot obvezna in da je ta cenitev bolj ugodna za upravičence notranjega odkupa delnic.

Zakonodajalec je tudi znižal minimalno mejo za dokapitalizacijo na 10% obstoječega lastniškega kapitala. Zakon po novem pri interni razdelitvi delnic in notranjem odkupu popolnoma izenačuje zaposlene, bivše zaposlene in upokojene v podjetju in zaposlene, bivše zaposlene in upokojene delniških družb, ki so v lasti podjetja. Zaposleni v delniških družbah podjetja lastninito podjetje enako kot zaposleni v podjetju.

Kako razmišljajo v drugih podjetjih? Predvsem razmišljajo o naslednji kombinaciji načinov lastniškega preoblikovanja: interna razdelitev delnic (do 20% družbenega kapitala), notranji odkup delnic (do 20% družbenega kapitala), večanje lastniškega kapitala – dokapitalizacija z izdajo dodatnih delnic (po zakonu nanjmanj 10% obstoječega lastniškega kapitala podjetja), in pa seveda prenos navadnih delnic na sklade.

Ko bodo v podjetju opravljene vse cenitve in izračuni in bo pripravljen program lastniškega preoblikovanja, bo moralo podjetje javno pozvati vse zaposlene, bivše zaposlene in upokojene podjetja in njegovih delniških družb, da lahko zamenjajo lastniške certifikate, ki jim jih bo dala država in potrdila za neizplačane plače za delnice podjetja in da lahko sodelujejo pri notranjem odkupu podjetja. **Delnice, ki bodo razdeljene upravičencem po interni razdelitvi so neprenosljive dve leti od njihove izdaje, razen z dedovanjem.** Pri notranjem odkupu pa lahko upravičenci kupijo delnice s 50% popustom in možnostjo obročnega odplačevanja. Delnice iz naslova notranjega odkupa so navadne, imenske, dajejo pravico do upravljanja podjetja, do dividende, so neprenosljive izven programa notranjega odkupa za čas trajanja programa notranjega odkupa, razen z dedovanjem. So pa prenosljive v programu notranjega odkupa med udeleženci programa notranjega odkupa. **To praktično pomeni, da bo upravičenec, ki bo imel željo in denar, lahko odkupil te delnice od drugih upravičencev, to pa so zaposleni, bivši zaposleni in upokojeni podjetja in njegovih delniških družb.**

S tem v zvezi se v podjetju postavlja več vprašanj. **Kdaj izpeljati lastninsko preoblikovanje?** Menim, da čimprej, vendar smo vezani na dokončanje revizijskega postopka Službe družbenega knjigovodstva.

Drugo vprašanje je, na osnovi katere vrednosti podjetja se je smiselno preoblikovati. **Menim, da se je smiselno lastniniti na podlagi najnižje izračunane vrednosti podjetja.**

Kakšna so potrebna sredstva za izvedbo delavskega odkupa? Tu bo problem. Ocenjujem namreč, da bo višina družbenega kapitala na zaposlenega delavca v primerjavi s prejemki delavcev velika.

Kako zagotoviti sredstva za odkup podjetja? Tu bo problem. Glede na pričakovano donosnost podjetja in glede na pričakovane denarne tokove v podjetju je vprašljivo, kakšna bo dejanska sposobnost podjetja, da izplača višje stroške dela, katerih del bi bil namenjen za odkup podjetja. Prav tako je vprašljivo, če podjetje lahko

računa z drugimi dohodki oziroma prihranki zaposlenih. Zato je po mojem mnenju pametno razmišljati o vključitvi drugih pravnih in fizičnih oseb v lastninjenje podjetja, ki naj bi bili v začetku strateški investitorji, po odkupu lastniki delnic, vključevali pa bi jih na podlagi večanja lastniškega kapitala z izdajo novih delnic, ki bi jih podjetje strateškim investitorjem, ki jih mora seveda prej poiskati, prodalo po načinu prodaje delnic s povabilom za zbiranje ponudb. Prednost tega načina lastninjenja podjetja je predvsem ta, da kupnina za prodane delnice ostane v podjetju.

Menim, da bi moralo podjetje iz procesa lastninjenja izločiti vse objekte, osnovna sredstva in opremo, ki jih ne potrebuje oz. ki ne prinašajo dohodka in tudi na ta način znižati vrednost družbenega kapitala, ki ga bomo odkupovali. To se lahko v okviru programa lastninjenja izvrši z brezplačnimi prenosi.

Marko Svetina

»PIONIR« bo obnavljal in dogradil cerkev v Žužemberku

22. julija sta dekan žužemberškega župnišča in pomočnik generalnega direktorja GIP »PIONIR« za marketing Milan Čampa, podpisala pogodbo o obnovi, v drugi svetovni vojni porušene, župne cerkve sv. Mohorja in Fortunata na griču nad Žužemberkom, ki letos praznuje 500-letnico fare.

Z deli bodo Pionirjevi gradbinci pričeli že drugega avgusta, doslej pa so sami krajanje že opravili večino pripravljalnih del. Gradnja naj bi bila končana konec maja prihodnje leto, celotna investicija z zunanji deli vred pa zaključena dober mesec kasneje. Pogodba, po kateri bo Pionir obnovil ruševino, poleg cerkve pa sezidal tudi manjše župnišče – nekoč je bila to velika dvonadstropna stavba, je vredna dva milijona nemških mark. Ponudnikov za gradnjo je bilo več, najboljši pa je bil ravno Pionir, ki se je v skromni povojni tovrstni zidavi pridobil nekaj izkušenj, saj je pred leti sezidal novo cerkev v ljubljanskih Mostah in na Reki. Da je

bila ponudba izvajalca iz domačih logov toliko ugodna, da so jo lahko sprejeli, veseli tudi dekana Povirka: »Saj bodo imeli tako delo domači ljudje, ki bodo potem še raje kaj prispevali za novo cerkev.«

Načrte za obnovo cerkve je naredil arhitekt Franc Kvaternik iz Ljubljane. Nova cerkev bo v največji možni meri takšna, kot je bila nekoč, čeprav so bile zaradi skopega slikovnega in drugega materiala o cerkvi težave z rekonstrukcijo njene podobe. Cerkev bo obnovljena v prevladujočem baročnem stilu.

Pri obnovi ne bodo zanemarjene sodobne pridobitve, tako da bo imela cerkev tudi talno ogrevanje. S to gradnjo bo GIP »PIONIR« z izvajalcem del – Gradbeno operativno Novo mesto, pridobil izkušnje in reference, za izgradnjo novih podobnih gradenj tako v Sloveniji kot v državah nekdanje Jugoslavije, ko se bo v njih končala vojna.

Stane Galič

Po besedah Milana Čampe na podpisu pogodbe, je tako kot vse doslej, tudi ta pogodba za nas vse še kako obvezujoča za potrditev našega uveljavljanja na področju izgradnje tovrstnih objektov.

V Rusijo po 22 MIO dolarjev

13. julija smo bili v prostorih Pionirjevega generalnega direktorja priča dogodku, kakršnih si še želimo. S celjsko Kovinotehno smo namreč podpisali pogodbo o gradnji večnamenske bolnišnice v Pitjahu v Rusiji.

Pionir naj bi po pogodbi opravil skoraj 22 milijonov dolarjev vredna gradbena in instalacijska dela, katera bo v treh letih opravilo 260 naših delavcev. Začetek gradnje je predviden za letošnji oktober, bolnišnica pa naj bi bila predana investitorju konec leta 1996. Zgrajena bo po projektih našega projektivnega biroja, ki je to delo opravil že lani. Bolnišnica v Zahodnosibirskem mestu Pitjah bo imela 28 tisoč kvadratnih metrov površine v šestih etažah in 270 postelj. Projekt, ki je zelo zahteven, tako zaradi vremenskih in drugih posebnosti ruskega področja, kot zaradi slabe organiziranosti glavnega investitorja — Juganskneftgaz iz mesta Neftejugansk v Rusiji. Projekt je do podpisa pogodbe uspešno pripeljala voditeljica projekta inž. Irena Gostiša-Benčina. Pomembno vlogo pri tem pa je pripisati tudi lani odprtemu predstavništvu v Moskvi, ki skrbi za pridobitev del in za lažji nastop Pionirja na tržiščih držav nekdanje Sovjetske zveze.

Stane Galič

Gradimo v daljni Sibiriji

Pionir je v letu 1991 podpisal pogodbo z Metalko iz Ljubljane za izvedbo gradbeno-obrtniških del na dveh objektih v Sibirskem mestu Krasnojarsk in sicer za gradnjo 18 etažne stanovanjske stolpnice ter rekonstrukcije tovarne za predelavo zlata in žlahtnih kovin.

Krasnojarsk je mesto, ki ima nekaj več kot milijon prebivalcev in nekaj sto tovarniških dimnikov. Je glavno mesto pokrajine »Krasnojarski kraj«, ki se razteza od meje z Mongolijo na jugu do ledenega morja na severu, velika pa je približno toliko kot Evropa. Zimske temperature v pokrajini se na severu spustijo tudi pod -65°C , poletne na jugu pa so včasih tudi višje od $+40^{\circ}\text{C}$.

Krasnojarsk leži približno 4000 km vzhodno od Moskve, sicer pa se tu razdalje med mesti ne merijo v kilometrih ampak v času, ki ga potnik prebije v letalu med poletom. Polet iz Moskve do Krasnojarska traja 5 ur, svoje pa naredi še časovna razlika, ki znaša 4 ure od moskovskega časa oz. 6 ur od časa pri nas v Sloveniji.

Mesto leži ob eni najdaljših rek na svetu, več kot 3000 km dolgem vletoku Jenisej, ki je tudi glavna prometna povezava med severnimi predeli pokrajine predvsem poleti, ko ni zamrznjen. Po Jeniseju vozijo velike tovarne ladje, ki prevažajo nakopano rudo iz najsevernejših predelov Sibirije do tovarn za predelavo v Krasnojarsku. Tudi za »našo« tovarno rudo z visokim odstotkom niklja, kroma in bakra nakopljejo v okolici mesta Norilsk na severu, po predelavi pa ostane kot stranski produkt zlato, ki ga pošiljajo v Krasnojarsk, kjer bodo iz njega, po dograditvi tovarne, sprtne roke mojstrov naredile najrazličnejši dragoceni nakit.

Glavni investitor gradnje obeh objektov je »Norilski zavod barvastih kovin« iz Norilsk, mi pa dela izvajamo pod »taktirko« Metalko Commerce, ki je podpisala z investitorjem glavno pogodbo o izvedbi vseh del na obeh objektih.

Z našimi deli pri gradnji zlatarne smo pričeli že poleti 1991 in jih v zmanjšanem obsegu nadaljevali preko zime, nato pa po razrešenih začetnih težavah (nepotrjeni projekti), nadaljevali s polno paro v letu 92 in 93.

Objekt ima površino okoli 23000 m². Obstoječa konstrukcija je jeklena z montažnimi vmesnimi ploščami in fasadami. Ker je izbrana tehnologija izdelave juvelirskih izdelkov zahtevala več površin, kot jih je bilo na voljo v obstoječem objektu, smo med obstoječe stropne plošče interpolirali še tri nove AB plošče in tako je investitor pridobil še približno 9000 m² novih površin. Trenutno se v objektu zidajo še zadnje predelne stene, intenzivno pa se končujejo obrtniška dela, saj v proizvodne porostore italijanski izvajalec že montira opremo. Delo je v objektu precej ovirano, ker se istočasno v istih prostorih srečujemo z izvajalci instalacij (IMP — Ljubljana) in L. Oromecanice iz Italije (proizvajalec in montažer opreme). Vsa dela koordinirajo predstavniki Metalko, ki so ves čas na gradbišču. Projekti so delo Slovenija-projekta iz Ljubljane. Predvidevamo, da bi naša dela lahko dokončali do zime, ki tukaj nastopi zelo zgodaj in z vso močjo, saj temperature v mestu padejo tudi pod -45°C in tako onemogočijo vsako zunanje delo.

Na drugem koncu mesta pa smo od lanske pomladi zgradili 18 etažno stanovanjsko stolpnico s 122 stanovanji ter restavracijo v pritličju. Gradnja je potekala po sistemu »Outinord«, montažne AB fasadne plošče pa je Togrel izdeloval na gradbišču v improvizirani »tovarni« ter jih sam tudi montiral. Za tak sistem gradnje smo se odločili zato, ker je izredno hitra, saj je gradbena sezona »dolga« le 4–5 mesecev (od maja do septembra). Kljub vsem težavam smo objekt do pričetka lanske zime le spravili pod streho in dela nadaljevali v ogrevanem objektu, tako da ga bomo v začetku julija 1993 lahko že predali investitorju.

Za gradnjo v tako oddaljenih krajih je seveda potrebna

izredno natančna organizacija dela v Sloveniji, saj je potrebno ves material poslati na pot, dolgo 8000 km, vsaj dva meseca pred vgradnjo. Za vodenje marketinških dejavnosti je zadolžen v marketingu — tuji trg Vladimir Jerele, za obrtniška dela skrbi Zvone Kebe, operativno koordinacijo vodi Dušan Zrimšek iz TEG GO Ljubljana. Vsa ta dela v Sloveniji pa vodi in koordinira vodja projekta ing. Miro Benčina iz Inženiringa.

Izvedba del je bila zaupana TEG-u gradbena operativa Ljubljana, pri gradnji pa so udeležene še ostale enote oz. službe iz sistema Pionir (Togrel, ME-NG, MKO, Keramika, Marketing, itd.). Seveda brez izredno poštvrtovalne ekipe na obeh gradbiščih v daljni Sibiriji delo ne bi bilo opravljeno tako kot si želimo. Vodja enote Krasno-

jarsk na gradbišču je Marjan Vukas, ki uspešno rešuje vse težave, ki se pojavljajo pri gradnji. Njegovo ekipo sestavljajo še: Jože Lokar, ki je vodja del na stolpnici, Janko Čekon, obračunski na zlatarni ter delovodje: Lojze Gorenc, Branko Dražetič, Mato Blažević in Suljo Zenkič skupaj z Ismetom Kurbegović in Muhamedom Hajdarevič, ki sta na gradbišču zadolžena za naba-ve, prevoze itd.

Zaradi izredno težkih razmer, ki vladajo na najoddaljenejšem gradbišču, kar jih je Pionir kdaj gradil, si vsi zaposleni resnično zaslužijo vse pohvale. Do konca gradnje je ostalo le še nekaj mesecev in Pionirjevci bomo lahko s ponosom registrirali še eno točko na zemljevidu sveta, ki bo označevala, da smo tudi tukaj zgradili svoj objekt.

Vladimir Jerele

Stanovanjska stolpnica v Krasnojarsku je petnajst nadstropni objekt evropskega formata. Uporabniki naj bi ga začeli koristiti že jeseni letošnjega leta.

Gradnja poslovno trgovskega centra Novi trg se zaključuje

O gradnji poslovno trgovskega centra Novi trg v Novem mestu smo poročali v lanskem letu. Poročali smo o težavah, ki so spremljale načrtovanje in prodajo tega pomembnega kompleksa, ki bo vsekakor vplival na bodoči poslovni utrip v našem mestu.

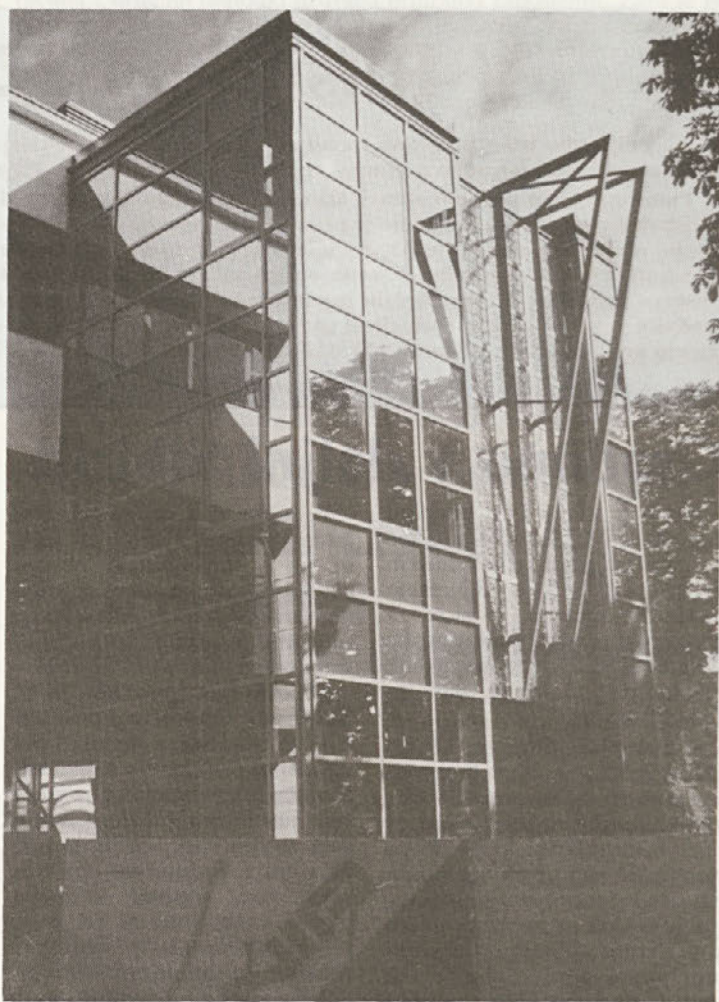
Vodstvo projekta želi s tem člankom seznaniti javnost in pionirjev kolektiv o uspehih, ki smo jih kljub zaostrenim gospodarskim razmeram dosegli in s cilji, ki pomenijo tudi končno predajo vseh objektov v uporabo, ter izpolnitev obveznosti do naših partnerjev in kupcev, ki so v izgradnjo vložili finančna sredstva in računajo, da bodo njihova vlaganja dala pričakovane ekonomske koristi.

Znano je, da so makro ekonomske in politične spremembe v letih 1990, 1991 in 1992 bistveno vplivale na prvotno programsko zasnovo projekta Novi trg. Posledično to pomeni, da je Pionir, če je želel v doglednem času zaključiti projekt, moral odstopiti od osnovnega koncepta, predvsem od izgradnje in prodaje BLAGOVNICE za enega kupca. Globalne, programske in zato nove projektne rešitve pa so bile nujne tudi pri poštenem prizidku, poslovno trgovskemu objektu »B«, parkirni hiši, zakloniščih in zunanji ureditvi. Vse te bistvene spremembe so zaposlile v letu 1991 in 1992 predvsem vodstvo projekta in projektante, v izvajanju del pa je to seveda pomenilo precejšnji časovni zamik. Neračunljivo občanov, godrnjanje in razni pomisleki, tudi znotraj podjetja, predvsem pa kupcev je ustvarilo mučno delovno vzdušje, ki pa vendar ni vzelo volje in optimizma vsem tistim, ki smo pri načrtovanju in izgradnji sodelovali in trdno upali v uspešen zaključek projekta.

Koncem leta 1991 je bila s PTT podjetjem sklenjena pogodba za novi telekomunikacijski center. Sprejeta obveznost je bila svojevrsten izziv, saj je bilo potrebno v enem letu izdelati na osnovi pomanjkljive projektne naloge tehnično dokumentacijo, pridobiti soglasje na spremembe lokacijskih pogojev, gradbeno dovoljenje in zgraditi objekt s plinsko kotlovnico s priključkom na plinsko omrežje in del zunanjih površin. Že v teku zaključnih del pa smo morali predhodno dokončati prostore in omogočiti montažo opreme – nove digitalne centrale. Kljub raznim težavam pri usklajevanju dokumentacije in pridobivanju tehnoloških podatkov od kupca je bila primopredaja novega telekomunikacijskega centra in nove kotlovnice izvršena v februarju 1993. Na ta gradbeni dosežek smo lahko vsi ponosni.

Vzporedno z gradnjo prizidka PTT smo gradili poslovne prostore zavarovalnice Triglav, ki je odkupila tudi del površine v blagovnici. Naj omenim, da bodo poslovni prostori za tega zahtevnega kupca zgrajeni še v mesecu juliju.

Poseben problem je predstavljala gradnja parkirne hiše, saj je temeljenje le-te tangiralo stabilnost obstoječe PTT stavbe. Skupaj s strokovnjaki ZRMK smo ta problem uspešno in racionalno rešili. Pospešitev del v jeseni je omogočilo izgradnjo parkirne hiše do konca leta 1992. Del parkirnih površin v kletnih etažah je odprodan pošti in zavarovalnici kot dopolnitev njihovih dejavnosti. Tudi projekt parkirne hiše je s ciljem racionalizacije in prilagoditve doživel spremembo. S projektom instalacij in opreme za avtomatsko vodenje in obračun parkirnine v parkirni hiši ter naročnikom le-te pri avstrijski firmi se

Pročelje poslovno trgovskega objekta »B« kaže končni arhitektonski videz.

približuje h koncu, izgradnja in predaja v funkcijo nepogrešljivi del trga – podzemna parkirišča. V mesecu avgustu bo projekt že poiskusno obratoval.

Specifični pristop k načrtovanju in izgradnji je zahteval poslovno trgovski, gostinski in uslužnostni objekt »B«, katerega nosilec investitorstva je Pionir od vsega začetka načrtovanja kareja »L«. Osnovni koncept po večjih poslovnih površinah se je moral prilagoditi ekonomski stvarnosti in možnostim prodaje manjših lokalov individualnim kupcem. V kletni etaži smo namesto zaklonišča predvideli nočni lokal. Dostopnost etaže C (1. nadstropje) iz platoja trga preko dodatnega zunanjega stopnišča je znatno povečala zanimanje kupcev. Odločitev za to projektno rešitev se je izkazala za komercialno zelo ugodno in prodaja »B« objekta je stekla na jesen 1992 in v začetku leta 1993.

Raznovrstnost kupcev, privatnega kot družbenega sektorja, različnost njihovih programskih zahtev, finančnih možnosti, rokov idr. je od vodstva projekta zahtevala prilagajanje projekta njihovim zahtevam tudi v času gradnje. Z nekaj stavki ni mogoče opisati vseh postopkov in aktivnosti, ki so bili nujni, da smo objekt koncem prejšnjega

meseca dogradili do IV. gradbene faze, opravili tehnični pregled in omogočili primopredajo. Vendar objekt je tu, arhitektonsko ugodno ocenjen, kupci pa že hitijo s finalizacijo, zato menimo, da bo novi trgovsko poslovni objekt zaživel v nekaj mesecih.

In končno je tu še objekt, ki smo ga do III. gradbene faze zgradili že jeseni 1991 – blagovnica Emone – Dolenjke.

Kljub maksimalnemu angažiranju vodstva podjetja in projekta, marketinga in drugih, prodaje blagovnice po prvotnem projektu nismo uspeli realizirati. Odločitev o spremembi programa in prilagoditev možnostim trga je bila nujna. Še toliko bolj, ker so bila v preteklih letih (od 1980 dalje) ravno tu na tem objektu angažirana velika finančna vlaganja. Trgovsko podjetje Dolenjka je bila zainteresirana le za nakup spodnje etaže za samopostrežbo, kjer naj bi po prvotnem programu delovala tudi manjša pekarna. Na jesen 1992 smo objekt blagovnice, ki smo ga preimenovali v poslovno trgovski objekt »A« po novi idejni zasnovi ponudili slovenskemu trgu. Možnosti nakupa manjših lokalov trgovske, gostinske in uslužnostnih dejavnosti so pritegnile kupce in prodaja je stekla. Vendar je odstop

Prizidek pošte je bil dograjen v letu 1992. V njem od pomladi dalje že obratuje nova telefonska centrala.

Blagovnica kot osrednji objekt Novega trga, je doživela nekaj programskih sprememb, zato smo jo preimenovali v poslovni objekt »A«. Gradnja in predaja kupcem bo zaključena v letu 1993.

od osnovnega projekta po katerem je bila blagovnica že zgrajena do III. gradbene faze terjal od vodstva projekta in projektantov dodatne napore pri usklajevanju, doprojektiranju in rekonstrukciji že zgrajenega.

Projektna dokumentacija PGD je bila izdelana pretekli mesec. Takoj smo začeli z organizacijskimi pripravami in zaprosili za dopolnilno gradbeno dovoljenje. Pričakujemo, da bodo vsi sodelujoči dejavniki, predvsem pa gradbena operativa sledili zastavljenemu cilju in objekt dogradili do IV. gradbene faze v mesecu septembru. Za nekatere kupce pa bo potrebno objekt dograditi do finalne faze in jim omogočiti pričetek obratovanja že na jesen 1993. (Dolenjka, Dolenjske pekarne, Mladinska knjiga).

Seveda moramo upoštevati, da so vse navedene spremembe pogojevale izdelavo takorekoč nove tehnične dokumentacije.

Tudi zaradi potrebnih dodatnih soglasij in dovoljenj načrtovalcev prostora in urbanizma. Časovni zamiki so bili neobhodni in opravičljivi. Zmanjšanje komercialnih površin zaradi razdrobljenosti na manjše loka-

le, dolgi rok zaradi vseh naštetih dejstev, padca kupne moči in neugodna likvidnostna situacija v podjetju, pa nujno postavljajo pod vprašaj končni finančni uspeh tega zahtevnega projekta.

K izgradnji vseh objektov je potrebno kot našo obveznost pristeti tudi izvedbo del na zunanji ureditvi, ureditvi prometnice na Loko, zelenice, dosaditev dreves v Kettejevem drevoredu, da ne omenjam že izvedene nove komunalne opreme, priključka plina in izgradnjo dveh plinskih kotlovnice, transformatorskih postaj, kableske kanalizacije idr.

Projekt Novi trg se kljub vsem spremembam, kritikam, omahovanjem in laičnim pobudam, tudi iz strokovnih krogov, uspešno približuje koncu.

Upati je, da bo Pionir, kot nosilec mestne investicije – gradnje za trg kareja »L« Novi trg – potem, ko ga bo predal v uporabo občanom, turistom in poslovnem, le doživel realno vrednotenje in ne nazadnjewww priznanje realizatorjem projekta, ki so nekaj let vlagali svoje znanje, izkušnje in požrtvovalnost za boljši jutri nas vseh v našem mestu.

Miha Kastelec

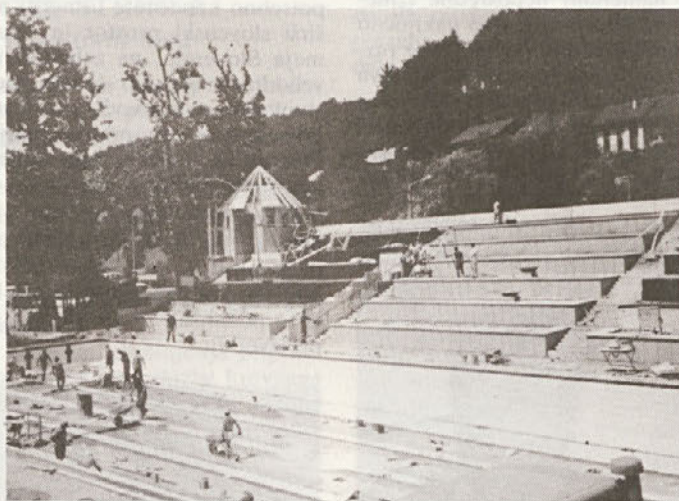

Kompleks Novi trg dobiva končno podobo.

Kopališče v treh mesecih

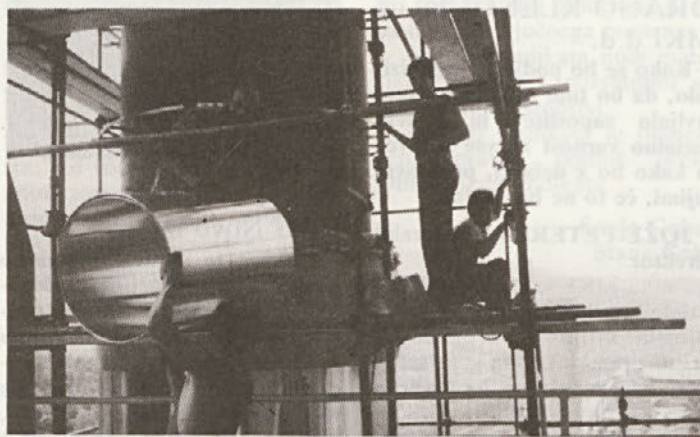
Temeljna enota gradbeništva iz Krškega je v Medijskih Toplicah pri Izlakah v rekordnih treh mesecih zgradila letno kopališče, ki lahko sprejme dva tisoč kopalcev. Na njem je tudi najdaljši tobogan v Sloveniji, ki meri 106 metrov. Svečano pa so ga otvorili 16. julija. Delavci Krškega Pionirja, ki jih je vodil Branko Butkovič, so zgradili nove vodne površine, del že obstoječih pa obnovili. Vrednost teh del, ki predstavljajo le prvo fazo 30.000 mio DEM vredne naložbe, je ocenjena na 5,5 mio DEM. Medijske Toplice imajo v načrtu še izgradnjo 500 kvadratnih metrov velikega pokritega bazena, ter širitev hotela in apartmajev, s čimer bi povečali svoje zmogljivosti iz sedanjih 65 na 240. Investicijo naj bi nadaljevali že oktobra, to sezono pa pričakujejo 70.000 kopalcev, saj bodo vozili kopalce celo iz Ljubljane, kopanje pa bo mogoče vse do 23. ure zvečer.

Stane Galič

Plavalni bazen, ki ustreza tudi tekmovalnim zahtevam v fazi polaganja talne keramike.

Delali smo na višini 90 m

Delati na višini 90 m zahteva še posebno pozornega in strokovnega delavca. Občutek delati tako visoko, prav gotovo ni nič kaj prijeten.

Delavci MKI-ja so v rekordnem času – 6 dni – izvedli termoizolacijo izmenjevalnice toplote dimnih plinov površine cca 1000 m² v Salonitu Anhovo oziroma v njihovi družbi Cement. Delo je bilo zelo zahtevno in nevarno, saj se je opravljalo na višini 90 m, pod vročim primorskim soncem s temperaturo 30 in več stopinj

Celzija ter z močno nevihto z burjo tik pred koncem del. Z vključitvijo v to delo, katerega je pogodbeno prevzela firma EEK Videm, d.o.o. in potem od njega odstopila, smo si pri investitorju še bolj utrdili ugled resnega in kvalitetnega izvajalca.

Franci Berlan

Pionirjeva »okrogla miza«

Vsled številnih klicev in vprašanj Pionirjevih delavcev na naše uredništvo glede stanja in prihodnosti Pionirja in zaposlenih, je 1. junija 1993 generalni direktor Jože Peterlin sklical tiskovno konferenco pod naslovom »Pionirjeva okrogla miza«. Z namenom neposredne izmenjave informacij, smo naključno izbrali šest naših delavcev iz različnih delovnih enot. Na njihova zastavljena vprašanja so poleg generalnega direktorja odgovarjali še nekateri člani vodstva podjetja in predsednik sindikata.

DRAGO KLENOVIČ,
MKI d.d.

Kako se bo podjetje organiziralo, da bo tudi v bodoče zagotavljalo zaposlitev in s tem socialno varnost za vse delavce in kako bo z delavci, predvsem tujimi, če to ne bo možno?

JOŽE PETERLIN, generalni direktor

Enota MKI se je organizirala v delniško družbo in ne bo spreminjala svoje oblike, ker je organizirana tako, da je že sedaj sposobna uspešnega nastopa na trgu. Ravno enota MKI, ki se je do sedaj že dostikrat izkazala s kvalitetnim delom in strokovnim pristopom, bila uspešna pri pridobitvi pomembnih in večjih poslov, kot npr. za REVOZ in KRKO, ima velike perspektive na trgu in ni razlogov za bojazen, da bi se enota morala krciti.

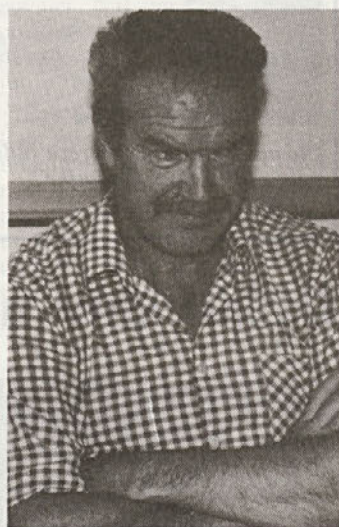
MARJAN ZUPANC, pomočnik generalnega direktorja za specializirane programe

Na področju organiziranosti ni potrebnih bistvenih sprememb, interesantno bo le še vprašanje

lastninjenja, za kar bo izdelan projekt na nivoju krovnega podjetja za celoten sistem PIONIR, ko bo v državi dokončno sprejeta zakonodaja.

Je pa res, da je potencial enote samo za pokrivanje potreb dolenjske regije premočen in bo potrebno kapacitete usmeriti na širši slovenski prostor in izven meja Slovenije, na zahodno in vzhodno tržišče, o čemer vodstvo enote že vodi poslovne pogovore s tujimi partnerji. Delavci se bodo seveda morali temu prilagoditi.

Odvečen je strah delavcev, da bi bili po izteku veljavnosti delovnih dovoljenj odpušteni; v interesu vodstva enote je, da bi le-to podaljšali za vse delavce v proizvodnji.

RUDI FABJAN,
TEG Novo mesto

Kakšna je strategija vodstva podjetja na področju zaposlovanja oz. ohranitve števila proizvodnih delavcev – gradbenih profilov, kajti zaposlovanje kooperantov negativno vpliva na razpoloženje lastnih delavcev, kvaliteta njihovega dela in storilnost sta na zelo nizkem nivoju, ogrožen je skozi leta ustvarjen image podjetja?

JOŽE PETERLIN, generalni direktor

Ugotovitev je pravilna in za podjetje precej boleča. Dve leti nazaj smo peljali postopke trajnih presežnih delavcev, preko 100 smo jih razrešili z odpravninami, žal pa smo bili proti naši volji priča neželenemu odhodu

približno 300 kvalificiranih delavcev zaradi vojnih razmer v sosednjih republikah. Izpad te delovne sile smo prisiljeni reševati z najemanjem kooperantov, čeprav se zavedamo, da to ni ekvivalentna zamenjava za »naše« delavce.

Trajnejše rešitve pa poskušamo najti s sodelovanjem Zavodov za zaposlovanje in skozi štipendiranje.

MARKO SVETINA, direktor kadrovske pravne službe

Vzrokov za pomanjkanje gradbene delovne sile je več, na katere pa lahko znotraj podjetja le malo vplivamo.

Poklic gradbenega delavca ni interesanten zaradi težkih pogojev dela in nizke cene dela, zato, kljub velikemu številu iskalcev zaposlitve, nismo uspešni pri pridobivanju gradbenih profilov, niti za takojšnje zaposlovanje, niti za štipendiranje.

Spoznati bomo morali in se sprijazniti z delovanjem trga delovne sile in skozi politiko nagrajevanja ustrezno vrednotiti delo gradbenega delavca.

MILAN GAJIČ,
Avtohiša d.d.

V enoti ugotavljajo, da vlada med delavci apatija in nezainteresiranost. Vzroki, ki takšno stanje povzročajo so: odhajanje »dobrih« delavcev, stopicanje vodilnih na mestu, češ, da oklevajo zaradi pričakovane lastninjenja, nedefinirani bodoči odnosi z REVOZOM, negotova finančna situacija, tehnološko zanemarjanje servisne dejavno-

sti. Kakšni so pogledi na izpostavljena vprašanja?

JOŽE PETERLIN, generalni direktor

Fluktuacija delovne sile je stalen pojav, v gradbeni operativi je to vseskozi nekaj vsakdanjega. S tem se bomo morali sprijazniti tudi v drugih dejavnostih.

Kar zadeva »stopicanja na mestu« in čakanja na lastninjenje so dvomi neupravičeni. Družba ima izdelan program in poslovno strategijo nadaljnega razvoja in bi bile lahko vse odločitve »na vrat na nos« preuranjene in v škodo poslovnih odnosov z REVOZOM in ostalimi poslovnimi partnerji. Kar zadeva lastninjenje je že izdelana vizija na nivoju poslovnega sistema, vendar moramo počakati pred dokončno izdelavo programa, sprejetje zakona in pa soglasje agencije za privatizacijo Republike Slovenije. Vsi namigi in razmišljanja o kakršni koli divji privatizaciji in mimo vednosti in pravične udeležbe vseh zaposlenih, so zlonamerna in škodljiva.

MARJAN ZUPANC, pomočnik generalnega direktorja za področje specializiranih programov

Zavedati se moramo, tako vodstvo, kot tudi delavci, da je zaradi močno razvejane avtoservisne dejavnosti naš prostor omejen, da smo priča tudi nelojalni konkurenci in da bo potrebno kvalitetno delo, prilagajanje potrebam trga, pravilne poslovne poteze in agresiven nastop, če se bomo hoteli na trgu obdržati in biti uspešni.

Vodstvo družbe in podjetja ocenjuje, da ob doslednem izvajanju poslovnih politik, ki predvidevajo tudi odpiranje novih dejavnosti ter posodobitev in ureditev obstoječih kapacitet Avtohiše, ob sedanjem številu zaposlenih, ne bi smelo biti bojazni za preživetje.

JOŽE ANDREJČIČ, TEG Novo mesto

Kot je že bilo opozorjeno, ponovno izpostavljam problem nizkih osebnih dohodkov gradbenih delavcev, zaradi česar izkušeni in izurjeni domači delavci zapuščajo podjetje. Med tistimi, ki ostajajo, ni nikakršne motivacije za angaziranje pri

JOŽE ANDREJČIČ,
TEG Novo mesto

delu. Zaposlovanje kooperantov ima močan negativen vpliv na delavce podjetja.

JOŽE PETERLIN, generalni direktor

Žal dogajanja v slovenskem prostoru v zadnjih letih niso bila naklonjena gradbincem nasploh, saj se je število zaposlenih v drugih gradbenih firmah še dosti bolj zmanjšalo kot pri Pionirju. Na to kaže tudi podatek, da smo tržni delež Pionirja v slovenskem prostoru iz 5,6% v letu 1991 povečali na 13% v letu 1992. Rigorozno zmanjšanje investicij v zadnjih letih v Sloveniji in izpad južnih trgov, je povzročil presežek gradbene ponudbe in s tem zmanjševanje cene dela gradbincev. Če smo optimisti, moramo v naslednjih letih pričakovati, da bo prišlo do gospodarske konjunkturo in tudi lepših časov za gradbince.

Da bi vsaj malo omilili problem nizkih zplač, je bila skupaj s sindikatom sprejeta odločitev, da se s 1. 6. 1993 plače korigirajo na 80% izhodišče po aneksu k splošni kolektivni pogodbi, kar je prva stopnja približevanja plač k 100% izhodiščnim plačam.

VELID MERDANOVIČ,
TEG Novo mesto

VELID MERDANOVIČ,
TEG Novo mesto

Kako bo z delovnimi dovoljenji v bodoče?

Kakšne so možnosti, da bi podjetje pomagalo reševati stanovanjske probleme delavcem, sicer nastanjenim v samskem domu in imajo v Sloveniji družinske člane, ki imajo status begunca?

JOŽE PETERLIN, generalni direktor

Pri podjetju je približno 500 delavcev s stalnimi delovnimi dovoljenji (pridobili so jih tisti delavci, ki so bili ob datumu uveljavitve zakona 10 ali več let v Sloveniji). Približno 200 delavcev pa je takih, ki imajo začasna delovna dovoljenja, bodisi, da se vsakodnevno vozijo iz sosednje Hrvaške ali pa imajo tu začasna bivališča.

Podjetje ima z gospodarskim planom zastavljeno ničelno rast števila proizvodne delovne sile, zato znotraj podjetja že poteka akcija za obnovitev delovnih dovoljenj za vse tujce, zaposlene v proizvodnji, medtem ko bo režim za tujce, zaposlene na režijskih opravilih, drugačen, glede na cilj 20% zmanjšanja števila režijskih delavcev.

MARKO SVETINA, direktor kadrovske pravne službe

Pričakujemo lahko, glede na to, da profilov delavcev, ki jih potrebuje naše podjetje, ni na tržišču, da bomo uspeli obnoviti delovna dovoljenja za vse tujce delavce, za katere ima podjetje interes.

Glede na razmišljanja tujih delavcev, ki so po uveljavitvi Zakona o tujcih izpolnili 10-letno delo v Sloveniji, da bi naknadno pridobili stalna delovna dovoljenja, je podjetje popolnoma nemočno, bo pa sprožilo pobudo zakonodajalcu, da se Zakon v tem delu spremeni.

STANE ČELESNIK, predsednik sindikata,

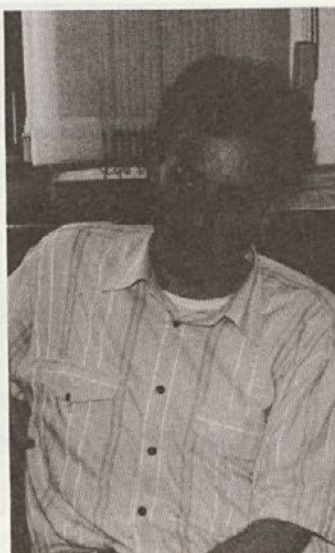
MARKO SVETINA, direktor kadrovske pravne službe

Na »stanovanjsko« vprašanje zaenkrat ni možno dati konkretnega odgovora, ker je vse odvisno od reševanja statusa beguncev, kar bo Republika Slovenija urejala z republikami, ki so v vojni, po umiritvi razmer.

Dejstvo pa je tudi, da podjetje nima na razpolago prostih stanovanj, niti tuji državljani nimajo možnosti nakupa stanovanja po »regresirani ceni«, pač pa po ocenjeni tržni vrednosti.

JOŽE STRNIŠA, Projekktivni biro

Kakšen je model lastninjenja? Kakšen je pogled vodstva

JOŽE STRNIŠA,
Projektivni biro

podjetja na razvoj Projekktivnega biroja, posebej oddelka v Ljubljani in kako se bodo uredili odnosi znotraj biroja, ki jih povzroča nezadovoljstvo zaradi nizkih plač oz. sklenjenih individualnih pogodb z nekaterimi posamezniki?

JOŽE PETERLIN, generalni direktor

Program lastninjenja pripravljajo strokovne službe krovnega podjetja, ob upoštevanju zakona o lastninjenju in bo predložen v obravnavo sindikatu, delavcem in Agenciji za privatizacijo.

Lastninsko se bo preoblikoval PIONIR kot celota, ki se bo transformiral v delniško družbo, ki pa je lastnik vseh sedanjih delniških družb. V proces lastninjenja bodo vključeni vsi delavci krovnega podjetja in družb, upokojeanci, družinski člani delavcev, bivši zaposleni delavci.

Vodstvo se bo trudilo doseči ravnotežje v lastnini, s čim manj tujimi vplivi.

Kar zadeva nadaljnji razvoj in obseg poslovanja Projekktivnega biroja, zaenkrat ni razlogov niti razmišljanj, tako vodstva podjetja, kot vodstva biroja, da bi se enota zmanjšala, pač pa se pričakuje, da si bo glede na velikost in kadrovske potencial še utrdila

svoj položaj v slovenskem prostoru.

S ciljem uspešnejšega nastopa na trgu je biro pridobil dodatna pooblastila in zadolžitve samostojnega trženja, kar je do sedaj potekalo preko sistema PIONIR.

Nazadovoljstvo in okrnjene medsebojne odnose zaradi plač bo verjetno delno ublažila korekcija le-teh s 1. 6. 1993, ko bomo izhodiščne plače približali 80% po kolektivni pogodbi. Ostaja pa na skrbi vodstva podjetja in biroja, da se ustrezno stimuliranje intelektualnega dela v PB sistemsko uredi.

To so vprašanja in odgovori, ki smo jih slišali na Pionirjevi okrogli mizi. Generalni direktor je ob koncu pogovora povedal, da si podobnih srečanj še želi in da jih smatra za obojestransko potrebno poznavanje življenja in dela v podjetju.

Delavci so dobili ustrezne odgovore in so bili z njimi tudi zadovoljni. Z njihovih obrazov pa je bilo le razbrati kanček zaskrbljenosti in želje po ohranitvi podjetja PIONIR.

Okrogla miza pa je imela tudi dodatek, katerega je izkoristil predsednik sindikata Stane Čelesnik, za odgovor na vprašanja, ki so mu bila zastavljena že v decemberski številki glasila Pionir. Pričakovali smo sicer, da bomo odgovore dobili v pisni obliki, a morda bodo za nekatere zadostovale tudi ugotovitve predsednika sindikata, izrečene ob tej priložnosti.

Sindikat skrbi za zaščito delavcev – članov sindikata, oblike so različne:

- informira zaposlene preko članov IO o dogajanjih v podjetju,
- sodeluje z vodstvom podjetja pri sprejemanju odločitev, ki so za delavce ključnega pomena,
- članom sindikata nudi materialno pomoč s povratnimi ali nepovratnimi sredstvi,
- članom sindikata je omogočena pravna pomoč preko Območnega sindikata.

Sonja Gobec
Stane Galič

V razgovoru je med drugim delavce zanimalo tudi lastninjenje podjetja. Izvedeli so, da je model lastninjenja še v izdelavi in da bo predložen v obravnavo vsakemu Pionirjevcu.

Pionir v Metliki vse bolj uspešen

Le kdo ne pozna sodobnega trgovsko poslovnega centra v središču Metlike, katerega čudovito zunanjo podobo so soustvarjale roke Pionirjevih delavcev: pleskarji, kleparji in kamnoseki, iz žal malo manj znane Pionirjeve enote v Metliki? Ta si glede na dosedanje delo, pozitivne finančne pokazatelje, uspešno trženje, veliko delovno vnaprejšnjo in voljo po uspehu, zagotovo zasluži nekaj prostora tudi v našem glasilu.

»Pred več kot desetimi leti, preden se je tedanje podjetje TGP (gradbeno transportno podjetje) priključilo k Pionirju in še nekaj časa po tem, nas je bilo okrog 400, bili smo prava gradbena firma in opravljali vsa gradbena dela v celoti« je v pogovoru ob obisku na TEG, kamor smo se napotili v želji približati to enoto širšemu kolektivu podjetja, pripovedoval Branko Novosel, vodja projekta. Danes enota v Metliki zaposluje le še 41 delavcev; med njimi je 33 proizvodnih. Nekaj več kot 30 pa jih je v preteklem letu nehote vzela še »jugoslovanska vojna«. Toda enota, ki jo od novega leta uspešno vodi direktor Franc Papež je, in kakor pravi on sam, mora biti uspešna. Biti uspešen v današnjem času, polnem raznovrstnih preprek, s katerimi se srečujejo gradbinci: močna konkurenca, razvitejša tehnologija, problemi financiranja; prav gotovo ni lahko, toda z močno voljo, vztrajnostjo, znanjem, sposobnostjo in nenazadnje optimizmom je prenekatera težava premagana.

Pravite, da vas mnogi komajda poznajo, vas zamenjujejo in ne poznajo dejavnosti vaše TEG? Bi nam jo na kratko predstavili?

Seveda. Trenutno v okviru naše TEG delujejo tri enote: pleskarska (16 delavcev), kleparska (14 delavcev) in kamno-

seška (3 delavci). Kljub relativno majhnemu številu zaposlenih, naj bi dosegli v letošnjem letu letni plan v višini 2,2 milijona DEM.

Ste optimist?

Seveda sem. Menim, da je ta plan realen in da ga bomo do konca leta realizirali. Prvotni plan, to je 3 milijone DEM pa je bil verjetno nedosegljiv.

Vaša kleparska enota je speljala velike projekte; katere?

V večini primerov smo pri krovsko-kleparskih delih nastopali samostojno, marsikje pa smo sodelovali skupaj s koooperanti. Nekaj podatkov:

Interevropa Ljubljana 5.000 m² (trimo kritina)

Upravna stavba Interevropa 1.500 m² (bakrena kritina) (vrednost samo kleparskih del 27 milijonov)

Kolpa v Metliki 3.000 m²

Hala Posavje 5.000 m²...

V tujini: – Sanatorij Nebug (Trimo trapezna kritina)

– Projekt Nebug in Ventrans v Latviji

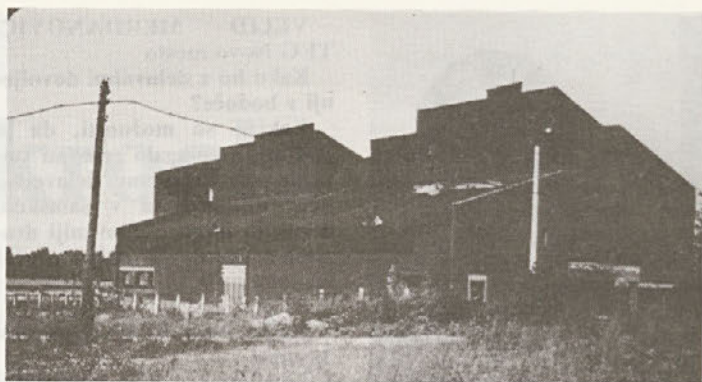
Seveda pa opravljamo storitve tudi na zasebnih objektih in to po zmernih cenah, z jamstvom za kakovost, predvsem v zimskem času, ko so naše kapacitete običajno manj zasedene.

Morda še to, da se je ta enota razvila dejansko iz gradbene operative, organiziranega izobraževanja praktično ni bilo; v začetku so bile seveda težave in problemi, danes pa je to enota, ki uspešno kljubuje vsem še tako zahtevnim projektom.

Trenutno delamo na objektih hala Novak in Dom upokojenec v Novem mestu, vseskozi pa smo prisotni tudi na Krkinih objektih.

Kako in pod kakšnimi pogoji pridobivate delo?

Prioritete ni! Posel pridobivamo pod enakimi pogoji kot veljajo le-ti za vse ostale koope-

Na objektu izotopni blok – projekta Puščina v Latviji, so metliški kleparji v letu 1989 v dveh mesecih prekrili 2000 m² Alu trapezne strešne kritine.

rante, ne glede na to, da smo praktično sestavni del Pionirja. Menim, da je tako tudi prav. Okrog 45 % del je pridobljenih zunaj, ostala dela pa znotraj Pionirja.

Na vprašanje, kdo pravzaprav trži na enoti v Metliki, sta se Branko Novosel in Franc Papež spogledala in dejala v en glas: vsi.

»Raziskava trga in trženje v celoti temelji na vodstvu enote, to je naša prioriteta naloga«, je povedal direktor in dodal: »Zavedamo se, da je naš posel sezonski, zato intenzivno raziskujemo in iščemo izdelek iz te branže, ki bi ga proizvajali v naših prostorih. Nimamo namreč svoje tovarne. Naše tovarne so gradbišča; želimo si razviti svoj lasten izdelek kot del stalne proizvodnje, sicer je naše delo le od danes do jutri«.

Pogovor je nanesel še na slabo tehnološko opremljenost, ki da je na nivoju izpred 60 let in morda bi veljal razmislek tudi tistim, ki bi morali poskrbeti za realizacijo investicij in s tem za lažji prodor na tržišče tudi na tem področju.

Daljšo tradicijo ima pleskarska enota, ki je zelo uspešna in prodorna, saj sledi trendom, se udeležuje predstavitev novih izdelkov, uporablja najnovejše, (tudi bio) materiale in je strokovno usposobljena konkurirati na trgu. Žal pa tehnološko tudi zaostaja za časom. Nove membranske črpalke za nanos bi bile zelo dobrodošle. Jih bodo doča-

kali? Kapacitete te enote povečini zaposluje na Pionirjevih objektih, v zimskih mesecih pa si pomaga z beljenjem stanovanj in podobno.

Hiter izračun na računalniku je pokazal, da gre letno za ogromne površine pleskarskih del, saj na leto beležijo preko 100.000 m². Naj gre za obdelavo notranjih ali zunanjskih sten – zaključna dela na objektih, ki dajo vizualni pečat vsaki stavbi, so ponos »metliških« rok.

In nenazadnje nas je pot peljala še v kamnoseštvo »Gradac«. Samo dva kamnoseka sta bila na delu. Enota, ki je bila praktično prepuščena sama sebi, je razvila dobre samostojne kamnoseke in je danes ena najperspektivnejših panog. Redko nastopajo samostojno; običajno se pojavljajo kot podizvajalec večjih kamnoseških družb; svojo mrežo želijo razširiti in prav zato so za to dejavnost razpisali tudi štipendije. Odziv nanje trenutno še ni znan.

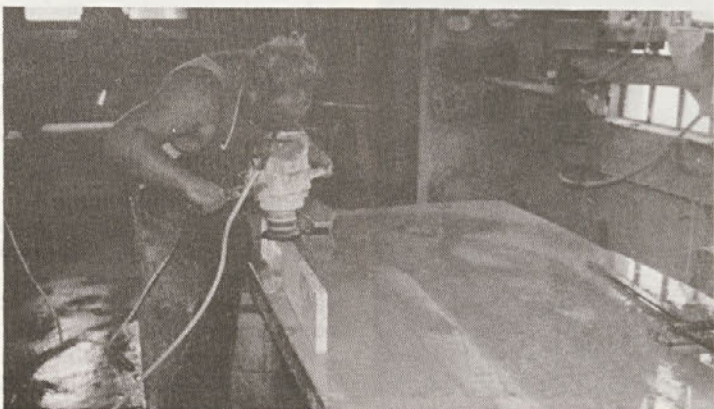
Pred odhodom smo si ogledali še prostore, ki jih želi enota delno preurediti in z oddajo v najem komercializirati in tako tudi nekaj zaslužiti. Na dvorišču je skoraj 1 ha neizkoriščenega prostora. Zamisel, da bi tu postavili tovarno – objekt, je vredna premisleka.

Tako razmišljajo in delajo v Metliki. Se je morda ob branju tega članka tudi pri vas porodila želja, da bi bili naši bralci bolje obveščeni? Pokličite nas in dogovorili se bomo.

Irena Vide

Direktor TEG Metlika, Franc Papež, le redkokdaj sede za svojo pisalno mizo, saj narava njegovega dela zahteva nenehno prilaganje tržišču, fleksibilnost v dani gospodarski situaciji, intenziven tržni nastop... toda za dosledno poslovno korespondenco in odločitve, brez temeljitga pisarniškega dela le ne gre vedno.

Dejan Štampohar, po poklicu izučen kamnosek, z veseljem in strokovnostjo opravlja svoj poklic že deseto leto.

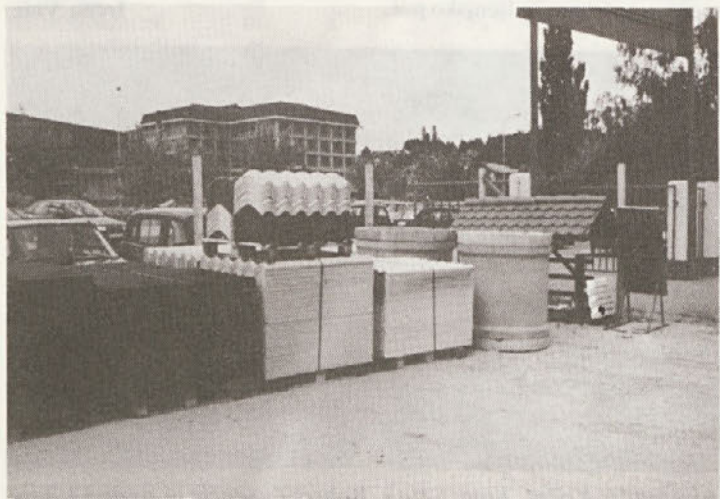
PIMEX tudi v Krškem

V obnovljenih prostorih TEG Krško na Cesti krških žrtev 133/b, je trgovina PIMEX, d.d. 18. junija odprla svojo poslovno enoto. Tu kupcem nudi široko paleto gradbenega materiala iz skladišča ali v tranzitu ter izdelke in storitve ostalih Pionirjevih enot: beton, gramoz, mivko, keramične izdelke, harmonika vrata, drsna vrata, pohištveni programi, betonske proizvode TOGREL-a, železokrivske storitve, tesarske storitve, najem opazev itd. Vse to in še kaj, odslej v trgovini PIMEX v Krškem.

Stane Galič

Na svečani otvoritvi trgovine, je ob številnih navzočih gostih in poslovnih partnerjih, spregovorila direktorica Danica Puljak, z željo uspešnega poslovanja in odziva kupcev.

Pri ogledu skladiščnih prostorov in nekaterih eksponatov, je bilo ugotoviti številno in zelo pestro zalogo gradbenega materiala.

Pionirjev samski dom dobiva z rekonstrukcijo novo podobo in nove stanovalce. V zgornjih etažah je z 28. julijem nastanjen Pionirjev projektivni biro, prva etaža pa bo konec meseca na voljo zunanjim odjemalcem za potrebe poslovnih prostorov. Zanimivost rekonstrukcije, je bila v izsekavanju odprtin v fasadi, s katerimi je objekt dobil lepši in sodobnejši zunanji izgled.

S. G.

V Keramiki si prizadevajo za kakovost

V PIONIR – KERAMIKA d.d. smo v aprilu nadaljevali s programom izobraževanja.

Poleg kakovostnih pečnic, osnovna predpostavka za funkcionalno in kakovostno lončeno peč je notranjost (kurišče, dimovodni kanali).

Notranjost lončene peči je sestavljena iz šamotnega materiala, ki je v času kurjenja izpostavljen velikim termičnim šokom oz. spremembam temperature od 20–700°C, v kratkem časovnem intervalu. Poleg termičnih zahtev šamot mora zadošiti še enemu pogoju, to je akumulativnost toplote. V sodelova-

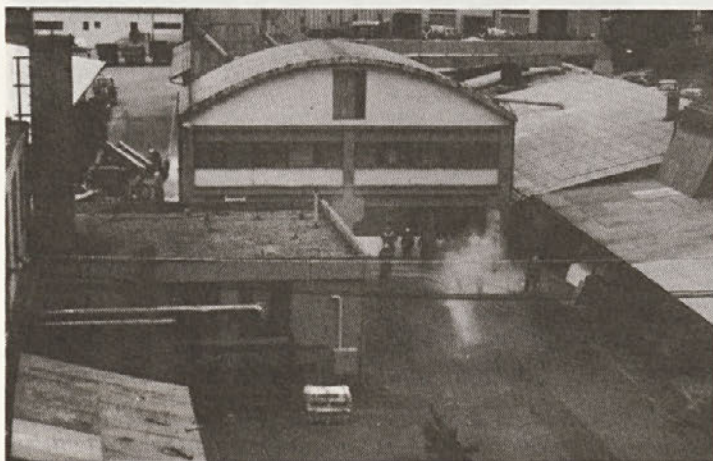
nju z Avstrijsko firmo »RATH« notranjost peči gradimo z visoko kakovostnim šamotnim materialom. Notranjost lončene peči oblikujejo naši preizkušeni pečarji, za katere smo organizirali enodnevni seminar o gradnji in uporabi šamotnega materiala od firme RATH. Težišče seminarja je bilo na gradnji BIO-KURIŠČA z vsestranskim prikazom kako z majhnimi posegi lahko pripomoremo k ohranjanju okolja v času ogrevalne sezone, kakovostna lončena peč – kakovost prebivanja.

Siniša Milojević

Seminarja na katerem je sodeloval predstavnik avstrijske firme RATH, so se udeležili vsi pionirjevi pečarji ter predstavniki kooperatorov.

Vaja gasilskega društva

Namišljen požar je imel hitro svoj konec.

6. julija letos je bila nenapovedana gasilska vaja s predpostavko, da je ogenj izbruhnil v lakirnici lesnega obrata – program PLI, d.d. Namen vaje je bil preizkus usposobljenosti in delovanja gasilskega društva Pionir v primeru požara v delovnih prostorih PIONIR-ja v Bršljinu. Kar je ta enota v zadnjem času kadrovsko in organizacijsko oslabiljena in vse več ljudi zapušča to družbeno aktivnost, naj bi s to vajo ugotovili realno pripravljenost Pionirjevih gasilcev.

V vaji, ki je trajala približno 16 minut, je sodelovala tudi poklicna gasilska enota Novo mesto s štirimi gasilnimi vozili, pa jo je spremljala tričlanska komisija na čelu s pomočnikom poklicne gasilske enote Novo

mesto Cirilom Klemenčičem. Ugotovitve komisije ob uspešno zaključeni akciji so bile, da je potrebno imeti usposobljeno gasilsko enoto, ki lahko prva posreduje pri gašenju požara in dobro pozna svoje delovne prostore. Kot osnovna naloga bi ji bila pripraviti teren in narediti ključne naloge za nadaljnje delo poklicne gasilske enote, ki je še vedno udarno najmočnejša in učinkovita formacija v primeru večjih požarov. Da bi dosegli tako stopnjo usposobljenosti, moramo omogočiti našim delavcem – gasilcem tedenske vaje in ustrezna materialna sredstva za njihovo delovanje ter občasno preiskušanje pripravljenosti v Pionirjevih enotah v Novem mestu.

Stane Galič

Uspešna pevška sezona

Veliko je bilo ugibanj o tem ali je v zaostrenih gospodarskih razmerah opravičljivo nadaljnje vztrajanje in obstoj kulturne skupine. Sredstva, ki so bila že sicer pičlo odmerjena za kulturo, so v teh pogojih še težje dosegljiva.

Zbor se je odločil za nadaljevanje dela. Svoje kulturne poslanstvo pa ponudil marketingu z obvezo, da bo za »image« Pionirja v sezoni, ki traja od septembra 92 do junija 93 sodeloval na vseh pomembnejših kulturnih prireditvah v širšem slovenskem prostoru in tudi v zamejstvu.

Predložil je finančni plan, istočasno tudi program dela in stroškov. Na osnovi takšne ponudbe smo pevci sklenili v začetku sezone pogodbo o medsebojnem sodelovanju.

Naša pevška skupina je v primerjavi z ostalimi zbori z Dolenjske zelo pestra in komercialno zanimiva. Kot mešani zbor, ki vključuje pevke in pevce stare od 15 do 60 let imamo veliko simpatizerjev.

Skupina šteje 30 pevcev, zato so tudi organizacijske možnosti večje, kar moramo v bodoče bolj izkoristiti, predvsem pri pripravi samostojnih koncertov.

Ustaljeni izbor domačih in tujih pesmi smo v pretekli sezoni dopolnili še z znanimi opernimi skladbami (Nabucco, Traviata, Trubadur), kar je občinstvo sprejelo z velikim navdušenjem. Sodelovanje z drugimi zbori smo še razširili. Skupaj s pevci mešanega zbora z Otočca smo v marcu izvedli nepozaben koncert v novomeškem domu kulture.

K sodelovanju smo pritegnili tudi profesionalne godaliste iz glasbene šole Novo mesto, ki so popestrili izvajanje nekaterih zahtevnejših skladb.

V pretekli sezoni smo naše nastope ponudili tudi šolam Prevole (Suha krajina) in Stopiče, kjer nam je hvaležno občinstvo potrdilo, da je potrebno kulturno dejavnost približati ljudem izven trgovskih in upravnih centrov, glas o Pionirju in pevcih pa

Mešani peyski zbor Pionir se je tudi letos predstavil na že 24. pevskem taboru v Sentiidu. Vtisi s katerimi so se vrnili, so bili nepozabni.

je mogoče še močnejši tam, kjer nas še ne poznajo.

Z vodstvom marketinga – tuji trg se pogovarjamo o možnostih sodelovanja s skupinami iz tujine, predvsem tam, kjer ima Pionir svojo operativno. V pretekli sezoni smo to sodelovanje pričeli, menimo pa, da nam bo to bolj uspelo v naslednji sezoni.

Z upanjem, da se nam bodo

na jesen pridružili novi pevci in zapolnili nekatere vrzeli v naših vrstah, z zadovoljstvom zaključujemo preteklo obdobje. Želimo še naprej uspešno sodelovati z marketingom in drugimi, ki so nam na prehojeni poti stali ob strani ter nam pomagali. Prihodnost zbora je tudi v bodoče s tem zagotovljena.

Miha Kastelec

Novopečeni gradbeni tehniki med nami

Za nas nenavadnemu, a vendar pristrčnemu dogodku, je služila Pionirjeva modra dvorana zadnjega junija. Z radostjo, nasmehom in veselim razpoloženjem so jo napolnili maturantje SŠTZU – srednje gradbene šole iz Novega mesta.

GIP Pionir, ki že vrsto let sodeluje s to ustanovo, saj iz njenih šolskih klopi izhaja nemalo Pionirjevih strokovnjakov, je bil tokrat gostitelj maturantov, med katerimi je bilo tudi nekaj Pionirjevih štipendistov, ki so uspešno zaključili vsa štiri leta šolanja. Zato ni zgolj naključje, da so jim bila maturitetna spričevala podeljena prav pri nas. Ravnatelj šole, Bojan Lutman je dijakom zaželel uspešno začrtano življenjsko pot,

tako v poklicu, kot v nadaljnjem šolanju; naš generalni direktor, Jože Peterlin pa je orisal položaj Pionirja v današnji gospodarski situaciji, izrazil čestitke vsem, ki so končali šolanje na tej šoli in povedal, da pričakuje tudi njihovo sodelovanje: »Prepričan sem, da boste dobri gradbinci, saj prav iz novomeške gradbene šole izhajajo ne samo nekateri moji sodelavci, temveč so njeni diplomanti danes v vrstah profesorjev in znanih osebnosti v slovenskem gradbeništvu. Lahko ste ponosni, da ste končali šolanje na tej instituciji. Če boste delali z nami, se vam obeta potenje – trdo delo po celem svetu«, slednje pa si, kakor je bilo v razgovoru z dijaki razbrati, mnogi zelo želijo.

Irena Vide

Aleksander Vrščaj, Franci Turk, Robert Zupančič in Andrej Udovč, so šolanje zaključili tudi s pomočjo naših štipendij in se zanje Pionirju najiskrenejše zahvaljujejo.

Rakuša za zdaj najuspešnejši teniser v Marketingu

Na tenis igrišču v Dolenjskih Toplicah, je bil junija 3. teniški turnir Pionir – Marketinga. Turnirja se je udeležilo 11 igralcev – delavcev marketinga in lepo število tistih, ki so navijali in uživali ob zares napetih tekmah.

Zmagovalec je postal Zdravko Rakuša, ki je v finalu premagal Braneta Cindriča in prejel prehodni pokal. Finalista sta v polfinalu izločila Mirka Gorenca in

Staneta Galiča. Vsi udeleženci so se po končanem finalu zbrali na jasi, kjer je bila proglasitev zmagovalcev in piknik.

Po treh turnirjih je v skupnem seštevku točk v vodstvu Zdravko Rakuša, pred Stanetom Galičem in Mirkom Gorencem. Ponovno srečanje bo v jesen, kjer seveda pričakujemo še večjo udeležbo tako nastopajočih kot tudi gledalcev.

Miro Miklavčič

NAGRAJENCI APRILSKE KRIŽANKE

V zadnji številki našega glasila, ki je izšlo v aprilu, smo objavili nagradno križanko s tremi denarnimi nagradami. Na uredništvo glasila smo do 10. maja prejeli 68 rešenih križank, od katerih je bilo kar 50 pravih. Med pravih rešitvami smo izžrebali tri nagrajence:

- 1. nagrado 3.000 SIT**
BOJANA MEDLE, Majde Šilc 14, NOVO MESTO
- 2. nagrado 2.000 SIT**
KATICA JUREČIČ, Šegova 9, NOVO MESTO
- 3. nagrado 1.000 SIT**
JOŽE MEDLE, Nabava GIP PIONIR, NOVO MESTO

Vsem izžrebancem iskreno čestitamo.

Nagrade lahko dvignete v oddelku tržnih komunikacij GIP »PIONIR« v Novem mestu.

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE

ŠROT, SIDRO, PIKA, ESTER, NABREŽJE, LK, ČRNEGA MORJA, TITULA, JAN, SLAK, ERNA, KASTAV, AVTO, ILLINOIS, BORA, SLINAVKA, SILAK, MEKET, RMAN, TRAKL, EMA, OKNICA, RASTA, TA, EROICA, BALKON, NOVINKA, VAJKARD, ADRIJA, MARNJA, DESANKA, ALOA, AB, KNE, KRI, MRCINA, ZT, BRCANJE, IRIS, NEPTUNI, OTIATER, ALERGIJA, ŽEPNINA, KEKS, ČA, ER, ŠE.

Uredništvo

STANJE ZAPOSLENIH V GIP »PIONIR« NOVO MESTO na dan 30. 6. 1993

TEG, služba, d.d.	DOMA	RUSJA	TUJINA LATVIJA	TUJINA POLJSKA	TUJINA SKUPAJ	VSI SKUPAJ
VODSTVO PODJETJA	14					14
TEHNIČNA SLUŽBA	38					38
INŽENIRING	11					11
TEG PROJEKTIVNI BIRO	64					64
TEG GO NOVO MESTO	331			11	11	342
TEG GO LJUBLJANA	172	80	14		94	266
TEG GO KRŠKO	303	36			36	339
TEG TOGREL	99					99
TEG MECHANIZACIJE	176	6			6	182
TEG NIZKE GRADNJE	24					24
TEG METLIKA	25	8	7		15	40
INŽENIRING ZA OPREMO	5					5
MARKETING SLUŽBA	57	1			1	58
KADR. PRAVNA SLUŽBA	38					38
FIN. RAČUNOV. SLUŽBA	80					80
SL. ZA ORG. IN RAZV. POSL.	17					17
PODJETJE SKUPAJ:	1454	131	21	11	163	1671
PIONIR – AVTOHIŠA d.d.	83					83
PIONIR – TOURS d.d.	5					5
PIONIR – MKO d.d.	143	6			6	149
PIONIR – MKI d.d.	260					260
PIONIR – KERAMIKA d.d.	40	8	3		11	51
PIONIR – PR. LESNIH IZD. d.d.	80					80
PIONIR – PIMEX d.d.	11					11
PIONIR – STANDARD d.d.	83			1	1	84
PIONIR – ZAGREB d.d.	129	1			1	130
DELNIŠKE DRUŽBE SKUPAJ:	834	15	3	1	19	853
VSI SKUPAJ:	2288	146	24	12	182	2470

Priprava: Anica Bučin

CLIO odslej tudi v Avtohiši

V maju smo pričeli s prodajo težko pričakanega vozila RENAULT CLIO iz domače proizvodnje.

CLIO je bil leta 91 proglašen za avto leta v Evropi in se od samega začetka uvršča med štiri najbolj prodajane modele. Po slovenskih cestah smo jih videli bolj malo, saj je bilo vozilo zaradi carinskih dajatev predrago. Povsem drugačna slika pa je danes.

V zgornjem nižjem razredu, kamor ga uvrščamo, spada med cenovno najbolj ugodna vozila. Da vam ga še bolj približamo, smo se v PIONIR AVTOHIŠI odločili, da vsem zaposlenim v »GIP« PIONIR'ju odobrimo 2,5% popusta na tovarniško ceno. Zaradi lažje odločitve za nakup vozila imamo tudi dva testna vozila in sicer CLIO RT 1,4 CAT. in CLIO RN 1,2, ki ju lahko tudi preizkusite.

(Popust velja tudi za ostale modele RENAULT.)

Informacije na tel. 068/324-533.

Samo Guštin

Kubakarna '92

Eden izmed sedmih visokih vrhov v nepalski Himalaji, ki je še vedno neosvojen je vzhodna stena KUBAKARNE (7468 m). Vrh sta poskušala osvojiti slovenska alpinista Novomeščan Vanja Furlan in Bojan Počkar iz Ilirske Bistrice. Pri ekspediciji slovenske alpinistične odprave je sodeloval še zdravnik Matjaž Vrtovec. Oba sta že spomladi 1991 poskusila zahteven vzpon, a sta se morala zaradi slabega vremena 400 m pod vrhom obrniti, zato sta lani poskušala dokončati vzpon.

Odprava je odšla na pot 8. aprila 1992. 14. maja je bilo nadaljevanje vzpona zaradi snežne nevihte nemogoče in prisiljena sta bila čakati v bivaku, kar 33 ur. 15. maja sta kljub nestabilnemu vremenu nadaljevala vzpon, zaradi izredno slabih razmer, izčrpanosti Počkarja in omrzlin Furlana, sta se odločila,

da smer zaključita na jugovzhodnem grebenu na višini 7100 m, kar pomeni, da ju je do vrha ločilo le 368 m.

Vzhodni vrh KUMBAKARNE ostaja tako eden zadnjih neosvojenih sedemtisočakov. Vzrok so izredno strme stene, preko katerih se je potrebno ne samo povzpeti, ampak tudi spustiti nazaj. Tak spust je tvegano početje, ki zahteva izjemno zbranost. Načelnik komisije za odpravo v tuja gorstva pri PZS Tone Škarja je za dejanja Počkarja in Furlana v vzhodni KUMBAKARNI dejal, da je to velik korak k vrhu, ki pa ostaja še neosvojen.

Na koncu bi dodali, da so bili pri tej odpravi, v katerem je bil naš rojak Vanja Furlan, med številnimi pokrovitelji tudi GIP »PIONIR« in PIONIR AVTOHIŠA, d.d., za kar nam je odprava zelo hvaležna.

Marko Rems

Odpravo na sedemtisočaka, je spremljalo tudi ime našega PIONIR-ja, ki ga je s ponosom razgrnil nepalski spremljevalec.

Glasilo Pionir izdaja Gradbeno industrijsko podjetje Pionir. Izhaja 4-krat letno v nakladi 3200 izvodov. Naslov uredništva: Novo mesto, Kettejev drevored 37, tel.: (068) 321-826, 323-702
 – Glavni urednik: mag. Jani Gabriječič
 – Odgovorna urednica: Irena Vide
 – Realizacija in tehnična ureditev: Stane Galič
 – Grafična priprava in tisk: Tiskarna Novo mesto

NAGRADNA KRIŽA

69(497.12. N. mesto)

710

5309/1993

○	PRED-STAVNIŠTVO	8. STOPNJA DIATONIČNE LESTVICE	GRŠKI FILOZOF, KI JE ŽIVEL V SODU	○	SLOVENSKI LIRSKI PESNIK IN PREVAJALEC IZ RUŠČINE (TONE P. 1928 "PESMI ŠTIRIH")	GLAVNO MESTO ŠVICARSKEGA KANTONA AARGAU	PRAVILNO
TLA				SESTAVA: VIKTOR HOČEVAR	ANA PAVLOVA		
VZDEVEK HINKA BRATUŽA				SPREMEMBA SMERI POTEKA ŽARKA	SLOVEN. DENAR		
SEDEŽ				ODRSKO PETJE			
BRANISLAV NUŠIČ				VTIKANJE			
							○
ANTIČNO RAČUNALO, RAČUNSKA TABLICA	STAROSL. IME DVEH POLETNIH MESECEV	KONEC POLOTOKA VITAMIN B1	JEZERO V TURČIJI	EVROPSKA SKUPNOST	UREJENOST ; OCENA	VELIKA AMERIŠKA MAČKA	MESTO V MAVRETANIJ
PALESTIN. BOGINJA PLODNOSTI			TANTAL	IME NEKO. SOVJETSKE TELOVADKE KIM	ITALIJ. REKA (ADIŽA)	NOSAČ V HIMALAJ. POGORJU	IRHOVINA, VRSTA USNJA
GAŠILNA PUMPA						OTOKI MED ALASKO IN KAMČATKO	
VELE-MESTNI ROPAR		KRAJŠA OBLIKA ANGLEŠKEGA IMENA NEKDANJI PRAVNIK	EDWARD		SL. ŠAHIST (MILAN)		
ODPRTO OGNJIŠČE			NASELJE SEVEROZHODNO OD SARAJEVA		SL. KIPAR (STANE)		
AMERIŠKI FILMSKI IGALEEC (ROBERT DE) "BOTER II"			ROMKA				DVOSEDEŽNI ŠPORTNI AVTO (ORIGINAL)
PODROČJE OB SEVERNEM TEČAJU	KONEC SUKANCA PISNA IZPOVED		ROMKA	SLOVENSKI PISATELJ (FRAN)			1
ASSOCIATED PRESS		GRŠKA ČRKA	ŠKODLJIVA JUTRANJA PADAVINA	KROGLA, SFERA	MESTO V SEVERNI ITALIJI		ATOMSKA MASA V KEMIJI
AM. FILM. IGALEEC (CLIFF)		BOLEČINA			PRIZNANJE	SREBRNO BELA KOVINA (NA)	MAKEDONSKI PROSVETITEJ (+ 910)
PALUBA NA LAĐI			IME AVSTR. SKLADAT. BERG-a				GROBNICA
BANDA			OBRI			AVTOM. OZNAKA KUTINE	PAD ŽIVAL, KI PREDE MREŽO
IYAN ČARGO		ORNELLA VANONI	MORSKA RASTLINA			SLOVENSKA PEVKA (ANJA)	
GLAVNO MESTO ZAIRA (KINSHASA)		KRALJEVIČ MAHAHARTE	DEL STOPALA MOŠKI POTOMEC			STRIMSKA BOGINJA JEZE	IME MADŽARSKEGA PISATELJA JOKAI-ja
MESTO PRI RIMU V ITALIJI				JAMERIŠKA RIBA		LISTINA	ŽENSKI PEVSKI GLAS
				ELLEN BURSTYN			
			URADNI RAZGLAS, ODLOK			GRŠKI BOG VETROV	
GLAVNA SESTAVINA ŽIVALSKIH IN RASTLINSKIH MAŠČOB			SLABA HIŠA, KOČA			PODZEMNI ŽUŽKOJED	

Rešitve križank pošljite do 15. septembra 1993 na uredništvo glasila PIONIR. Izmed pravih rešitev, bomo izžrebali 3 nagrade in sicer: prvi nagradjeni bo prejel 3.000 tolarjev, drugi 2.000 tolarjev in tretji 1.000 tolarjev. Vsem reševalcem želimo veliko sreče.